

Nagy Zsolt (vál., átdolg., szerk.): Arany László. Fehérlófia és más mesék. *Fábián Gabriella* rajzaival. Kreatív Könyvkiadó. Marosvásárhely 2018. 48 old.

Nagy Zsolt (vál., szerk.): Találós kérdések és gyermekmondókák. *Fábián Gabriella* rajzaival. Kreatív Könyvkiadó. Marosvásárhely 2018. 48 old.

Nagy Zsolt (vál., átdolg., szerk.): Benedek Elek. A nap fája és más növénymesék. *Fábián Gabriella* rajzaival. Kreatív Könyvkiadó. Marosvásárhely 2018. 48 old.

A 40 éves kolozsvári táncház sajtókronológiája I. (1977–1990.; II. 1990–2017.) Összegyűjtötte, válogatta, szerkesztette: *Könczei Csongor*. (*Kriza Könyvek 41., 44.*) Hagyományok Háza – Kriza János Néprajzi Társaság. Bp. – Kvár. 2017., 2018. 288 és 318 old.

Nyíri Péter: Nyelvtarisznya. Esszék a magyar nyelvről. Sátoraljaújhely. 2018.

Palásthy Marcell: Kártya, lóverseny, kávéház. Sajtó alá rendezte: *Zeke Gyula*. Bp. Balassa Kiadó. 2018. 196 old.

Partium. A Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság Honismereti Lapja. Szerk.: *Dukrét Géza*. 2019. 2. 48 old. – A tartalomról: *Dukrét Géza*: A 25. Partiumi Honismereti Konferencia; *Fazekas Loránd*: Akik a szabadság vagy a függetlenség eszméjét tovább éltették – Múltunk „lenyomatai” a sírköveken; *dr. Vajda Sándor*: 170 éve tette le a fegyvert a magyar sereg az orosz túlerővel szemben; *Pásztai Ottó*: Rózsa Sándor szabadcsapata az 1848–1849-es szabadságharcban; *Ujj János*: Arad elpusztult templomai; *Pethő László*: Heller László nagy ívű karrierje – Nagyváradtól a félszáz licencig; *Técsi Erika*: Dr. Berkesi István – Neki is sokat köszönhet Temesvár; *Szendró Dénes*: 75 éve hunyt el dr. Ripka Ferenc (1871–1944) a városi villany és gáz meghonosítója, Budapest egykori főpolgármestere; *Berecz Gábor*: Tersánszky Józsi Jenő (1888–1969) életének és írói pályájának áttekintése; *Makai Zoltán*: 150 éve született Kandó Kálmán, a vasút villamosításának úttörője; *Csorba Mi-*

hály: Adatok Észak-Bihar 10-11. szd-i településrendszerének vizsgálatához; *Szekernyés János*: 125 éve hunyt el Ormós Zsigmond, a múzeum és lapalapító főispán; *dr. Diószegi László – Deák Ildikó*: A Rómer Flóris terv; *Oláh László*: Kiegészítő lehetőségek a műemlékvédelem szolgáltatáshoz, avagy műemlékvédelem malteroskanál nélkül; *Berecz Gábor*: A műemlékvédelem eredményei és fejlesztési lehetőségeik határon innen és túl; *Bán László*: Egy emlékezetes kirándulás [Királykőre]; *Dukrét Géza*: Búcsú dr. Jósza Piroskától; *Dukrét Géza*: Búcsú Antal Bélától.

Pávai István – Sófalvi Emese (szerk.): Székely népzene és néptánc. *Énlaka Konferenciák V. Hagyományok Háza–Pécsi Tudományegyetem–Pro Énlaka Alapítvány*. Bp.–Pécs–Énlaka 2018. 233 old. – *Pávai István*: A Székelyföld népi tánczene szempontú táji tagolódása; *Almás István*: Seprődi János – Bartók és Kodály jeles elődje az erdélyi népzene kutatásban; *Richter Pál*: Udvarhelyszéki gyűjtések a Bartók-rendben; *Gergely Zoltán*: A kászoni népzene a Kolozsvári Folklórintézet adatainak tükrében; *Szalay Zoltán*: Imets Dénes csiki gyűjtése; *Lázár Katalin*: Az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Zenetudományi Intézetének játékgyűjteménye; *Bíró Viola*: A román népzene „székelyes-magyaros” dialektusa – Bartók mezőségi gyűjtéséről; *Mihály János*: Tánckalkalmak, vigasságok a régi Székelyföldön; *Dóka Krisztina*: A székely kalákától a csürdöngölőig – A székely táncmagyomány bemutatása a 19. szd-ban; *Jánosi József*: Az erdővidékiek táncélete 1940–1998 között; *Bali János*: A székely népzene és néptánc bekerülése a magyar népi kultúrába; *Lakner Tamás*: Kodály Zoltán Székely keservese; *Szűcs Imola*: Régi és új Gyergyóalfalu kántorkönyveiben; *Korzenszky Tamás*: Az elektronikus pop-folk zene (manele) hatása a zabolai/pávai cigány közösségek hagyományos táncgyakorlatára.

Pelczéder Katalin: Gyümölcsnevek szótára. 450 Kárpát-medencei gyümölcs nevének története és eredete. Tinta. Bp. 2018.

Rácz Attila: A budapesti hatalmi elit 1956 és 1989 között. Budapest Főváros Levéltára. Bp. 2018. 416 old.

Rác János: Kutyasztár. 410 kutyafajta nevének eredete és a fajták bemutatása. Tinta. Bp. 2018.

Rác János: Magyarországról jöttünk, mesterségünk címere: életrevalóak – Ötvenhatos menekültek. Interjúkötet. Magyar Napló Kiadó. Bp. 2017. 312 old.

A reformáció kezdetei a Királyhágómelléki Református Egyházkerületben. Szerk.: *Dukrét Géza*. Kiadja a Királyhágómelléki Református Egyházkerület és a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság. Nagyvárad 2017. 128 old. – *Gellén Sándor*: Hogyan és mikor kezdődött el a reformáció a Nagybányai Református Egyházmegye gyülekezeteiben; *Bara Csaba*: A reformáció kezdete, kialakulása, megerősödése a Szatmári Egyházmegyében; *Geréb Miklós*: A Nagykárolyi Egyházmegye helye a 16. szd.-i reformációban; *Gellért Gyula*: Az Érmelléki Református Egyházmegye reformációja; *Mátyás Attila*: Wittenberg és az evangélikusok szerepe Nagyvárad reformációjában; *Ujj János*: Az aradi református egyház létrejötte; *Szekernyés János*: A protestantizmus kezdetei a Temesközben; *Erdői János*: A Szilágysomlyói Református Egyházmegye rövid története; *Lugosi Dániel*: Adatok a Szilágyság 16. szd.-i reformációjáról.

Rendszerváltó Archívum. A Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archívum folyóirata. Szerk.: *Házi Balázs*, *Nagymihály Zoltán*. 2019. 3. 100 old. – *Házi Balázs*: Archívum az Archívumban – A Lakitelki Rendszerváltó Archívumról; *Lezsák Sándor*: A gyümölcsöt tartó ág; *Isó Gergely*: Egy történelmi párt hagyatéka – A Kisgazda Levéltár bemutatása; *Bakos István*: Emlékek a Kerepesi temető 21-es parcellájáról – Egy dokumentum Püski Sándor hagyatékából; *Pálkincs Barnabás*: Történelmi hagyatéktörténelem szemmel – A Vigh Károly hagyatéka ismertetése; *Jónás Róbert*: Néhány megjegyzés Pozsgay Imre és a népi ellenzék kapcsolatához; *Madácsy Tamás*: Az oral history kutatásról; *Halmy Kund*: Hídverés kelet felé – A hagyományos kultúra újjáépítésének lehetőségei a posztkommunista térségben a rendszerváltást követően.

Rosch Gábor: A Farkasréti temető sírszobrai. Bp. 2019. 474 old.

Salló Szilárd: A csíkmadarasi juhászok életmódjának változásai a 20-21. szd. fordulóján.

Dissertationes Trsylvanice. Kriza János Néprajzi Társaság. Kvár 2018. 248 old.

Szabó Béla – Szilágyi Tibor – Lőrinczi Zoltán (szerk.): A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 70 éve. Erdélyi Múzeum-Egyesület. Kvár 2015. 284 old.

Szabolcs-Szatmár-Beregi Szemle. A megye önkormányzatának folyóirata. Főszerk.: *Karádi Zsolt*. Kiadja a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár. Nyíregyháza 2019. 1. 136 old. – A tartalomból: *Bordé Katalin*: A Jóba Nyomda útja a felemelkedéstől az elárverezésig; *Holmár Zoltán*: A 80 éves szamoszegyi világháborús emlékmű; *Kührner Éva*: Osztrák gyermekek Szabolcs megyében 1918 nyarán; *Szilágyi László*: A 100 éves Nyíregyházi Zrínyi Ilona Gimnázium *Kormány Gyula*: A Rétköz – Hajdan a vizek birodalma volt; *Sonnevend Péter*: Nemeth László és Belohorszky Pál kapcsolatáról; *Orosz István*: Hársfalvi Péter emlékezete.

Szabolcs-Szatmár-Beregi Szemle. A megye önkormányzatának folyóirata. Főszerk.: *Karádi Zsolt*. Kiadja: a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár. Nyíregyháza 2019. 2. 136 old. – A tartalomból: *Marik Sándor*: Nemzeti kincsünk a pálinka – Beszélgetés Szilágyi Lászlóval, a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetettjével; *Kulcsár Attila*: Az organikus építészet Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei gyakorló terepe I.; *Pál Andrea*: Egy kultusz [Krúdi Gyula] bölcsőjénél.

Szarvas Zsuzsa: Zsidó tárgyak – Jewich Objects. *A Néprajzi Múzeum tárgykatalógusai 24*. Néprajzi Múzeum. Bp. 2017. 160 old.

Szilágysági magyarok 3. – Maghiarii din Sălaj 3. – Die Ungarn aus dem kreis Salasch 3. Szerk.: *Kovács Kuruc János-Szabolcs*. Erdélyi Múzeum Egyesület. 2019. 893 old. – *Egyed Ákos*: Ajánlás; *Csúry István*: Előszó. A sorozat 3. kötet 27 szilágysági falut mutat be jól dokumentált képekben.

Székely Gábor (szerk.): A színek és a színnevek világa. Fizikai, kultúr- és művészettörténeti témájú értekezések színekről és színnevezésekről. Tinta. Bp. 2018.

Széman Péter: A szilágysomlyói Báthory István Alapítvány első húsz éve ... és még öt év. Bá-

thory István Alapítvány – Művelődési Egyesület. Szilágysomlyó – Kolozsvár. 2017. 311 old.

Széman Richárd: Nyári teátrum (Szemelvények játszó eleinkről). *Kertvárosi Helytörténeti Füzetek* 48. Kertvárosi Helytörténeti és Emlékezet Központ. Bp. 2018. 196 old. és 138 kép.

Székelyföld. Kulturális folyóirat. Főszerk: *Borsodi L. László*. Csíkszereda. 2019. 9. 194 old. – A tartalomról: *dr. Balázs Lajos:* Cérna és tú. A paraszti világ szerelmi epozsa; *Czakó Gábor:* Hős vagy áruló? [Görgey Artúr]; *Jankó András:* Nem csak ugródeszka II. – Beszélgetés a gyergyóditrói származású Fülöp Tamással.

Székelyföld. Kulturális folyóirat. Főszerk: *Borsodi L. László*. Csíkszereda. 2019. 9. 194 old. – A tartalomról: *Kolumbán-Antal József:* 1222 – Terra Sicolorum – Székelyek földje (Adalékok a Székelyföld kialakulásának történetéhez); A határőr, aki huszonnégy másodperc alatt rakta össze a géppuskát – Kiss Árpád visszaemlékezése, közreadja *Magyarosi Sándor*; „Soha nem fog már Szabófalvába betörni a magyar nyelv” – *Mirk Szidónia* és *Petres László* beszélgetése Perka Mihály szabófalvi történelemtanárral.

Székelyföld. Kulturális folyóirat. Főszerk: *Borsodi L. László*. Csíkszereda. 2019. 10. 194 old. – A tartalomról: „Ami az erdélyi nyelvatlaszban van, az száz év múlva nem lesz meg” – Murádin László kolozsvári nyelvessel beszélget *Tánczos Vilmos*; *Seres Attila:* Hargita megye szovjet szemmel a hetvenes és a nyolcvanas években; Küzdelmes élet – Király István önéletrajza (1882–1922) I.

Székelyföld. Kulturális folyóirat. Főszerk: *Borsodi L. László*. Csíkszereda. 2019. 11. 194 old. – A tartalomról: Az örökség egy megoldandó feladat – A maroshévízi Urmánszky örökösökkel beszélget *Oláh-Gál Elvira*; Küzdelmes élet – Király István önéletrajza (1882–1922) II.

Székelyföld. Kulturális folyóirat. Főszerk: *Borsodi L. László*. Csíkszereda. 2019. 11. 194 old. – A tartalomról: *Czakó Gábor:* Szerencséd, hogy öreganyádnak szólítottál – A magyar ős-világképről a nyelvregészet segítségével; Küzdelmes élet – Király István önéletrajza (1882–1922) III..

Székelyföld. Kulturális folyóirat. Főszerk: *Borsodi L. László*. Csíkszereda. 2020. 11. 194 old.

– A tartalomról: *Halász Péter:* A párvalasztás örömei és nehézségei a moldvai magyaroknál; *Garda Dezső:* Gyergyószentmiklós, a privilégium nélküli mezőváros; *Bartha György:* Háborús történet;

Széphalom. A Kazinczy Ferenc Társaság évkönyve, 28. Szerk.. *Nyiri Péter.* Sátoraljaújhely, 2018. 472 old. – A tartalomról: *Fried István:* Mária Terézia magyar írók szemével; *Szilágyi Márton:* Honnan tudhatott Kölcsey Ferenc Kazinczy Ferenc fogságáról?; *Béres Norbert:* Kultivált recepció (Mészáros, Kazinczy, Báróczy); *Halászi Aladár:* Kazinczy-önarckép szóval, tettel, hallgatással; *dr. Kiss László:* A nyelvészépítő Sándorffy József (1767–1824); *Finkey Ferenc:* Három Kazinczy-szobor Sárospatakon – Kazinczy Gábor, a szónok; *dr. Koncz Sándor:* A Filippibeliékhöz írt levél gyülekezeti magyarzata (1:1-2.); *Lukáts János:* Mikes Kelemen (1690–1761); *Fekete Norbert:* Bajza József és társai szerzői névhasználati stratégiái az Auróra-pörben; *Huszi Tímea:* A történelmi iskola nézetei Kemény Zsigmond Kalászkok hasonlító jogtan mezejéről című cikksorozatában; *Praznovszky Mihály:* Eötvös Károlyból író lesz; *Vincze Tamás:* Magyar Sziszüphoszok; *Tusnády László:* Arany János és Kodály Zoltán; *Balázs Géza:* Arany János szókincse, költői szótára; *Minya Károly:* Tanítuk-e a Toldit? – Archaizmusok az elbeszélő költeményben; *Pomozsi Péter:* Szólások és közmondások Arany költészetében; *Péntek János:* Nyelvi utazás tájban, időben; *Kováts Miklós:* Vallomás a Magyar Nyelv Múzeuma tizediik születésnapjának ürügyén; *Nyiri Péter:* A Magyar Nyelv Múzeuma első évtizede; *Halász Péter:* Mikecs László, a moldvai magyarok száz esztendeje született kutatója; *Farkas Ferencné Pásztor Ilona:* A borsodi tájnyelv elemei szómagyarázattal 2.; *Csohány János:* A magyarországi reformáció madártávlatból; *Kiss Endre József:* Reformáció Észak-Magyarországon; *Ötvös László:* Reformáció és Biblia; *dr. Diószegi György Antal:* Az 1821-es görög szabadságharc és az 1848-49. évi magyar függetlenségi harc értékvilága a magyar–görög kapcsolatok tükrében; *Blaškova, Eleonóra:* A felfedezett múzsa – Uránia, az ismeretlen kassai művészeti folyóirat a 20. szd. elejéről; *Farkas Ferenc:* „Piros hajnal hasadtával Csalogánnyá válok.”; (K.J.) Gondolatok emlékkönyvről, emlékversről; *Kemenczky Kálmán:* Az asztalosmesterség bútorkészítés történeti emlékei Sátoraljaújhelyen; *Godzsák Attila:* Sátoraljaújhely és Sárospatak megjelenése a Ludas Matyi

és a Borsszem Jankó c. vicclapokban; *Kováts Dániel*: Út a semmibe – részlet az Egnapi járóföld című készülő önéletrásból; *Dukrét Géza*: A Biblia nyomában; *Pethő László*: Használhat az öreg fának, ha átültetik (Kováts Dániel: Sárospatak ege alatt); *Frisnyák Sándor*: Tokaj-Hegyalja geográfus kutatója, a 80 éves Boros László munkássága; *Mihalovicsné Lengyel Alojzia*: Csorba Csaba: „Szerettem volna, ha nem kísért a múlt”; *Bolvári-Takács Gábor*: Vasutak Zemplénben; „Eszköze lenni az isteni kéznek...” Dombóvári Jánossal beszélget *Jászter Beáta*.

SZÍN – Közösségi Művelődés. Az NMI Művelődési Intézet folyóirata. Főszerk.: *Kárpáti Árpád*. 2018. 1. 88 old. – A tartalomról: *Kárpáti Árpád*: A kultúra együttműködései – az együttműködés kultúrája; *Szeltner László*: Két keréken, kultúrával a helyi közösségekért – Bringafesztivál Csömörön; *Hajnal László*: Tiszatenyő, a jövőjét építő közösség; *Ambrus Livia*: Tűzzel-Vassal Fesztivál – egy kézműves mesterség megtartásának története; *Kuglics Gábor*: „A közös múlt a közös jövő záloga” – Közösségi összefogással készült könyv a Vasi Hegyhát szakrális emlékeiről; *Szák Bettina*: Békési bábvarázs; *Csóka Eszter*: Babaart – művészetek kicsikre hangolva; *R. Simor Katalin*: Egy kalendárium története – Módszertani film a közösségfejlesztésről; *Szappanos Sára* – *Fekete Beatrix*: Boldog születésnapot, Kék Elefánt – Közösségfejlesztés a kecskeméti ifjúsági közösségi terekben; *Gál Boglárka*: Jelenlét a Jelenben – Beszélgetés az algói Ifjúsági Klubban; *Nádasi Dóra*: Játék károk nélkül – Ifjúsági közösségépítés és értékörzés Bajon; *Baloghné Uracs Mariann*: Testvérvárak – Mai várvédő szövetségek; *Kovács Anikó*: „A madárnak szárnya van és szabadsága, nekünk szülőföldünk és sok-sok tennivalónk” – Beszélgetés Nagy Györggyel, a várhosszúréti Gömöri Kézművesek Társulása elnökével a Kárpát-medencei partnerségekről; *Végső István*: Gyertyaláng a hősökért – Évről évre több közösséget von be a Krajczer Alapítvány első világháborús projektje; *Kovács-Tanács Istvánné*: Kapocs Népfőiskola, Mórahalom – „A népfőiskola szolgáltatásaival kapocsként összeköti a kultúrát és a gazdaságot”; *Kelemen Hunor*: Kallós Zoltán végtisztessége; *Beszprémy Katalin* – *Sebők Géza*: In memoriam Borbély Jolán.

SZÍN – Közösségi Művelődés. Az NMI Művelődési Intézet folyóirata. Főszerk.: *Kárpáti Árpád*. 2018. 2. 88 old. – A tartalomról: *Kárpáti*

Árpád–Dóri Éva: A kulturális alapú közösségfejlesztésről a gyakorlatban – közművelődési feladatok és közös cselekvés; *Dr. Cseri Miklós* – *Dr. Arapovics Mária*: Egyre több a cselekvő közösség hazánkban; *Dr. Tüske László*: A könyvtárak partnersége az identitás, a kultúra és a közösségfejlesztés szolgálatában; *Kalmár Erika*: Művelt és cselekvő közösségek; *Dr. Ponyi László*: Gyorsjelentés kutatásokról; *Beke Márton*: Társadalmiasítás; *Nagy Csaba*: TOP-os pályázatokkal erősítik a közösségeket; *Dr. Veres Zoltán*: Közösségek a helyi identitás és a közjó szolgálatában; *Szalay Ferenc*: Még több ok Szolnok! *Pákay Viktória*: Együtt lenni, együtt tenni jó! *Balogh Vivien*: „Szálljatok le, szálljatok le karácsonyi angyalok...”; *Kalmár Erika*: Pünkösdi vetélkedő Nádasdon; *Jarabekné Treplán Mariann*: A közösségek bevonásán alapuló működés; *Pető Ibolya*: Csapókerti Szomszédági Nap; *Kalmár Erika*: Tudástár – az információ fellegvára; *Kalmár Erika*: Dornyy Béla Múzeum; *Balogh Vivien*: Tésztagyár. „Egész évben erre gyúrunk!”; *Balogh Vivien*: Kerülj képbe! – Utcai művészet a kultúráért; *Kós Katalin*: Mészistock, a baráti összejövetelből lett fesztivál.

SZÍN – Közösségi Művelődés. Az NMI Művelődési Intézet folyóirata. Főszerk.: *Závogyán Magdolna*. 2018. 5. 88 old. – A tartalomról: *Závogyán Magdolna*: Vannak-e értékeinknek megbecsülői?; *dr. Juhász Erika* – *Csulák-Muliter Mariann*: Képzésekkel a határon túli magyar közösségekért; *Széman E. Rózsa–Tamás Csilla*: Ötéves a Kárpát-medencei ifjúság kulturális fesztiválja; *András Ignác*: Élő hagyományok Kászonban; *Sándor Edit*: Hosszú az az út, mely az értékekig vezetett, avagy „Gyökerek tartják az ágat”; *Dolinai Zsuzsanna*: Csap–Kárpát-medencei együttműködés az értéktár létrehozása során; *Hajnal Viktor*: Gombos-Bogoján közös összefogás eredménye az értéktár létrehozása; *Huszár László*: Digitális értékgyűjtés a Felvidéken – a felvidéki települések értéktárainak módszertani segítése; *Sarnyai Károly*: Magyar-kanizsai kihívásai a délvidéki társadalmi és gazdasági környezet tükrében; *Szabó Judit Nikoletta*: Marosvécsi kastélymese – Az erdélyi Kemény Kastély közösségi szintérré válik; *Horváth Zoltán*: Digitális kultúra hagyományos közösségi térben; *Kárpáti Árpád*: Felvidéki látóúton az agorák munkatársai; *Szentirmai László*: Bűvös Bábos Szolnokon; *Géczi László Miklós-né*: „A multat tiszteld a jelenben, s tartsd meg a jövőnek” – Szurdokpüspöki Nógrádikumjai; *R.*

Simon Katalin: Itt mindig tele a nézőtér – Dokumentumfilmek szemléje a Lakitelki Népfőiskolán; Vasvár, vasi hegyhát értékgyűjtő kollégium zárókonferenciája; *Vitéz Anita*: Alapítványi iskola a művelődésért; *Gászné Bösz Bernadett*: A Pécsváradi Bencések Nyomában – Népfőiskola előzményei és előkészítése.

SZÍN – Közösségi Művelődés. Az NMI Művelődési Intézet folyóirata. Főszerk.: *Závogyán Magdolna*. 2018. 6. 88 old. – A tartalomról: *Závogyán Magdolna*: Köszöntő; *Szabó Gyula*: „a kereszténység embertársi szeretetének hangulatos volta”; *Szelestei N. László*: Katolikus megújulás (katolikus felvilágosodás?) Magyarországon; *Papp Endre*: Nemzet: államideológia vagy kulturális azonosság?; *N. Pál József*: Egy álom utóvédharca? – Szárszó ’93 helye és emlékezet – huszonöt év után; *Mátyus Alíz*: A Pápai Művelődéstörténeti Társaság Pedagógiai Megújító és Tudásátadó Népfőiskolája; *Rodics Eszter*: Népfőiskolai terv a Velencei-tónál; *Herczig Szabolcs-Illés Kádeek Kata – Vásárhelyi Boglárka*: A Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság 2018–2020 szakmai programjának bemutatása; *Czink Judit*: Értékválogatás a népfőiskola alapját jelentő Tamási Értéktárból; *Mátyus Alíz*: Életinterjú Imre Károllyal; *Mátyus Alíz*: Rendeck Lászlóné és a kunpusztai tanyai családi gazdaság a nemzetközi kapcsolatokban; *Beke Pál*: Méltóságke-reső – önéletrajzi és szakmatörténeti töredék.

„Tántorithatatlan elvhűség, sziklaszilárd jellem, lovagias becsület”. Teleki László gróf küzdelmes élete és rejtélyes halála. Szerk.: *Debreczeni-Droppán Béla*. Magyar Nemzeti Múzeum. Bp. 2017. 343 old. – *Debreczeni-Droppán Béla*: Előszó; *Csorba László*: Egy magyar államférfi forradalom és kiegyezés választóján; *Fábrí Anna*: „Bárcsak tökéletes és hiba nélkül való lehetnék.” Teleki László gróf neveltetésének elvei, színterei, szereplői és dokumentumai (1821–1822); *Fónagy Zoltán*: Teleki László, a reformpolitikus; *Velkey Ferenc*: „Délután Teleki... kinek a lelkére beszélek” A Széchenyi-minta Teleki élet- (és halál-) történeteiben; *Deák Ágnes*: Teleki László és a titkosrendőrség; *Erdődy Gábor*: „Nemcsak Ausztria halt meg, Szent István Magyarországa is” – Teleki László, a forradalmi magyar diplomácia irányítója; *Hermann Róbert*: Féltestvér, félszívvel. Teleki Ádám gróf, a bizonytalankodó huszárgenerális dilemmái; *Bozó Csaba – Korom Csaba – Stuber István*: Pesti helyszínelők a Szervita téren Teleki László halálának krimi-

naliztikatörténeti esettanulmánya; *Debreczeni-Droppán Béla*: „Zárja, de koránt sem zárja azt egészen” Teleki László nyughelye: A Teleki-sírbolt; *Sirató Ildikó*: A „különc” gróf Kegyenca a színpadon; *M. Lovas Krisztina*: Teleki László kultusza. Az író és a politikus az utókor szemében; *Gödölle Mátyás – Lengyel Beatrix*: Teleki László ikonográfiája. Képzőművészeti alkotások és fényképek katalógusa, Éremkatalógus; *Debreczeni-Droppán Béla*: Teleki László gróf halála után felvett vizsgálati jegyzőkönyvek, 1861.; CD melléklet.

Tekei Erika (vál., átdolg., jegyz.): Anekdoták. Pápai Barna rajzaival. Kreatív Könyvkiadó. Marosvásárhely 2018. 48 old

Újpesti Helytörténeti Értesítő. Kiadja Újpest Önkormányzata. Szerkeszti: *Rojkó Annamária*. Bp. 2019. 1. 32 old. – A tartalomról: *Szöllősy Marianne*: Hetven évvel ezelőtti pillanatok...; *Derce Tamás*: Adalékok Tanos Pál a tihanyi bencésnél folytatott tevékenységéhez; *dr. Udvarvölgyi Zsolt*: Az újpesti ONCSA-telep nyomában 5.; *Galgóczy Károly*: Pest-Pilis-Solt-Kiskun megyei monographiája (részlet); *dr. Nyárs Csaba*: A fel-dunai hadtest átvonulása Újpesten, 1849. január 4-5-én; *Rojkó Annamária*: Prém Margit, az adományozó, 13. – „Boldogok, akiknek a szívök tiszta”; *Majláth Mikes László*: Költözések Újpestről Újpestre; *Buzna Ferenc*: Gyermekkorom Újpesten; *Krizsán Sándor*: Újpesti úttörténet: A Vasút utcától a Görgey Artúr utcáig, 15.; *Sélyeyiné Somogyi Erzsébet*: Emlékezés a régi iskolára; *Hirmann László*: Görgey Artúr; *Rojkó Annamária*: A skót iskola életre szóló alapokat adott.

Újpesti Helytörténeti Értesítő. Kiadja Újpest Önkormányzata. Szerkeszti: *Rojkó Annamária*. Bp. 2019. 2. 32 old. – A tartalomról: *Körös Márta*: Átkelés a Dunán; *Szöllősy Marianne*: Dunai élet 1925–1937; *Buda Attila*: Egy család, több világgép, eltérő inspirációk I. – Károlyi Mihály; *dr. Udvarvölgyi Zsolt*: Az újpesti ONCSA-telep nyomában 5.; *Krizsán Sándor*: Újpesti úttörténet: A Vasút utcától a Görgey Artúr utcáig, 16.; *Iványi János*: Járványkórház az újpesti régi temetőben; *dr. Körös András*: Szemelvények dr. Fraknoi Gyula ügyvédi hagyatékából 1947–1957. 1.; *dr. Hollósi Antal*: A fertőző betegségek elhivatott szakorvosa, dr. Darvas György; *Dömel Vilmos*: Duna-parti csónakházak; *Lőrincz Róbert*: Pasuth László újpesti visszaemlékezései; *Hirmann László*: Wolf Emil [vegyszermérnök, a Chinoin

alapítója]; *Szöllősy Marianne*: Hatvan év az oktatásban [dr. Sipos Lajosné Takács Zsuzsa].

Újpesti Helytörténeti Értesítő. Kiadja Újpest Önkormányzata. Szerkeszti: *Rojkó Annamária*. Bp. 2019. 3. 32 old. – A tartalomról: *Szöllősy Marianne*: Könyved Szórakozás és erkölcsi nemesítés az Újpesti Napló 1926-os számaiból; *Buda Attila*: Egy család, több világkép, eltérő inspirációk 2. – Károlyi József; dr. *Tószegi Zsuzsanna*: Pfeifer Ignác az Egyesült Izzó kutató-intézete élén; dr. *Palágyi István György*: Görgei Artúr, a vegyész; *Iványi János*: Requiescat in pace, 3.; *Forgács András*: Újpest, a magyar elektronikaipar bölcsője 1.; *Rojkó Annamária*: Újabb adatok Aschner Lipót életéből „A new-yorki tözsdekrach magyar áldozatai”; dr. *Kőrös András*: Szemelvények dr. Fraknó Gyula ügyvédi hagyatékából 1947–1957, 2.; *Krizsán Sándor*: Újpesti úttörténet: A Vasút utcától a Görgey Artúr utcáig, 17.; *Bächer Iván*: Szenes tanár úr; *Hirmani László*: Somlyói Nagy Sándor; *Szöllősy Marianne*: „Mindig szeresd a betegeket kisfi-am!”.

Varga Ferenc: Mozik a város peremén. *Kertvárosi Helytörténeti Füzetek* 47. Kertvárosi Helytörténeti és Emlékezet Központ. Bp. 2018. 92 old.

Városunk. Budapesti Honismereti Társaság Híradója. Fel. szerk.: *Gábrriel Tibor*. Bp. 2019. 2. sz. 20 old. – A tartalomról: *Földváry Gergely*: Görgei főhadiszállásai – Egy fogadó, egy major és egy villa; *Debrecezeni-Droppán Béla*: Eötvös Loránd temetése – „... mint a proletariátus halottját eltemették azt, aki egy nemzet dicsősége volt.”; *Gajdó Tamás*: Bajor Gizi Budapestje; *gábrriel*: Pulszky 150; Tisztelgés a [48-as] hősök előtt; dr. *Róbert Péter*: Hja, a spanyol... Gyilkos vírus tombolt Budapesten [1918]; *Bodó Péter*: A Budai Postapalota építészé [Sándy Gyula]; Ferencvárosi szív – Arcok a régmúltból, 120 éves a Fradi; Élhető város – Hild-díjas a Hegyvidék önkormányzata; *Gönczi András*: Irodalmárok otthonai – Ferencvárosi Helytörténeti gyűjtemény; Apákról utódokra – A Munkácsi család története; *Földváry Gergely*: Mátyás a Hegyvidéken – VIII. Helytörténeti konferencia; Rólunk röviden – Budapesti Honismereti Társaság; Honismeret Napja Budapesten, a Duna-palotában; Palota földjén – Megújult az állandó kiállítás; *Gönczi Ambrus*: Virtuális fotókiállítás – Ferencváros díszítőművészete; *Gábrriel Tibor*: Budapest

időgép – Hungaricana utazás térben és időben; *Bíró Aurél*: Az Isteni Szeretet Leánya – Ferencváros és a Hegyvidék nővérei; *Molnárné Kóródy Nóra*: Családi Alkotóműhely; dr. *Csiszár Mirella-Varga-Kovács Annamária*: A színháztörténet emlékhelye.

Városunk. Budapesti Honismereti Társaság Híradója. Fel. szerk.: *Gábrriel Tibor*. Bp. 2019. 3. sz. 20 old. – A tartalomról: *Millisits Máté*: Ünnepelet festőfejedelm – 175 éve született Benczúr Gyula; *Rosch Gyula*: Száz éve távozott – Az utolsó magyar gótikus dómépítő; *millisits*: Terézváros Művészháza – Palota, egyesületi székház, hadikórház, nagykövetség; *Zsuppán András*: Egy diktatúra ünnepe: 1919. május 1. Budapest; *Horváth Péterné*: Fonciere-palota – A Sugár út kapuja, ma Andrassy út.; *Harmati Béla László*: Evangélikus templomok – Pesten városfalon kívül, Budán a vár falán belül; Wekerlei Székelykapu Napok; *Gergely Attila*: Korai történelmünkről – Julianus-megemlékezés a Lánchíd Körnél; dr. *Róbert Péter*: Pest trolija – Orosz, majd magyar termék; *gábrriel*: Kincseink a föld alól – Két időszaki és egy szabadtéri kiállítás [Tíz év régészeti kutatásai a budai várban]; *Földváry Gergely*: Egészségügy a Hegyvidéken – időszaki kiállítás nyílt Zugligetben; *gt*: Lánglovagok a Kertvárosban – Önkéntes tűzoltó egyesületektől a tűzoltóságokig; *Lengyelne Kurucz Katalin*: 125 éves [az Aquincumi] múzeum; Rólunk röviden – Budapesti Honismereti Társaság; *Baldvári Eszter*: A szecessziók mestere – Kőrösy Albert Kálmán (1869–1955); *Vízy László*: Belvárosi emlékek – Négy évtized a helytörténet szolgálatában; *gt*: Emléktábla történet – Háromszor avatták fel a Lánchídon; *Gaál Károlyné*: Boldog születésnapot!; *Dindi István*: Nagytétényi helytörténet – Sváb családok és utódaik élete.

Városunk. Budapesti Honismereti Társaság Híradója. Fel. szerk.: *Gábrriel Tibor*. Bp. 2019. 4. sz. 20 old. – A tartalomról: *Róbert Péter*: Bucsiniszky kávéháza – Kedvelt hely a Nagykörúton; *Perczel Olivér*: Hadiállapotok a fővárosban – Budapest román megszállása, 1919; *róbert*: Víziváros oroszánja; dr. *Hollósi Antal*: A kórházigazgató – dr. Sándor István sebész főorvos; *Vidák Judit*: Félévszázados a BKV; *Gábrriel Tibor*: Klauzál téri történetek – Belső-Erzsébetváros zöld szigete; *Millisits*: Weöres Sándor emlékezete – Északra a Rózsadombtól, nyugatra Óbudától; *Szöllősy Marianne*: Egy évfordu-

ló kapcsán [Újpest első közösségi művelődést szolgáló épületéről]; *Millisits Máté*: Templom a fasorban – Árkai Aladár gondos tervezőmunkája; *Samai Katalin*: Csepel 1944; Erzsébetváros '56 – Angyal a Rózsák terén; Honismereti Akadémia – Konferencia a nemesség szerepéről; *KMM*: Pest építőmestere volt – Megújult Die-scher József kriptája; *gt*: Negyedszázados múlt – Újpesti Helytörténeti Étesítő; *R. P.*: Semmi sem örök – Budai közterületek névváltozásairól; *Csibi Kinga*: Mustra 2018 – [Rákospalota, Pest-újhely, Újpalota] Helytörténeti Gyűjteményének gyarapodása; Rákospalva alapítója – Felavatták Zsivora György szobrát; *M. M.*: Reformátusok

Pesthidegkúton – Nyolcvan éve szentelték fel a templomukat; Újpestiek, akik... – Somos Zsuzsa arcképcsarnoka; *r.p.*: Hősök napjai és terei – Egy háború emlékezetkultúrája; Rólunk röviden – Budapesti Honismereti Társaság; Mansfeld Péter – Egy koncepció per áldozata; *Bárány Tibor*: Nyitott gyárak – Csepel Művek június 29-30.

Z. Urbán Aladár: Honszerető barangolások. *Palóc Társasági Könyvek* 7. Palóc Társaság. Ipolybalog 2014. 138 old.

Összeállította: *Halász Péter*

HÍREK

Teleki Pál szobrai. Fölavatták Teleki Pál néhai miniszterelnök egész alakos bronzszobrát 2020. október 22-én csütörtökön a szegedi Szent Rókus-templom mellett. A a szoboravatást kétnapos rendezvény kísérte konferenciával, kerekasztal-beszélgetéssel, szentmisével és orgonakoncerttel, az emlékművet pedig lengyel kezdeményezésre állították föl, amelynek koordinátora Karol Biernacki tiszteletbeli konzul volt. • Szobrot állítottak Krakkó központjában Teleki Pál egykori magyar miniszterelnöknek, és ehhez kapcsolódóan köztéri kiállítás is nyílt a politikus Lengyelországhoz fűződő viszonyáról. Az életnagyságú szobrot Stefan Dousa neves krakkói szobrász készítette. Lengyelország hálás Teleki Pálnak a magyar kormány által 1920-ban, a lengyel–bolsevik háború idején továbbított lőszerszállítmányokért. Második miniszterelnöki hivatali időszaka során, 1939 nyarán pedig Teleki elutasította Hitler felkérését a magyar részvételre a Lengyelország elleni fegyveres agresszióban – írták. Lengyelország 1939. szeptemberi német és szovjet megtámadása után pedig Telekinek köszönhetően Magyarország lengyel katonai és civil menekülteket fogadott be. (MTI) • A lódzi vajdaságbeli Skierniewicében felavatták 2020. november 9-én az 1920-as varsói csata során a lengyeleknek segítséget nyújtó nemzetek emlékművét. A Piotr Gliński lengyel kormányfőhelyettes jelentésében leleplezett szoboregyüttesben Teleki Pál egykori magyar miniszterelnök alakja is szerepel. Az 1919–1920-es lengyel–bolsevik háború során a lengyelek győzelmét eldöntő varsói csata 100. évfordulós ünnepségén Magyarországot Kovács Orsolya Zsuzsanna nagykövet képviselte. Beszédében Piotr Gliński kiemelte: száz évvel ezelőtt a lengyelek megvédték Európát a bolsevizmus gonoszsága elől, de nem voltak magukra utalva. Ezért a szoboregyüttes az emberek, a nemzetek közötti szolidaritás emlékműve – hangsúlyozta. – A lengyel nemzet soha nem felejt el a magyarok gesztusát, amely igazából nemcsak gesztus volt, hanem valódi, a bolsevik vízözön elől a világot akkoriban védő testvéri nemzetnek nyújtott segítség – jelentette ki Gliński. A franciák támogatására Charles de Gaulle képmása utal. Az emlékmű ábrázolja továbbá a korabeli lengyel hadvezért, József Piłsudski marsallt, valamint ukrán szövetségését, Szimon Petljura elnököt, atamán-parancsnokot is. (MTI)